

CD

TOEN we de hoes van deze nieuwe cd in handen namen, dachten we eerst dat we te maken hadden met een ode aan Elvis Presley's legendarische landhuis *Graceland*. Gelukkig was dat niet het geval. Al is er misschien toch wel een verband te vinden, aangezien deze opname van de fabuleuze zang van de Anonymous 4 ook iets typisch Amerikaans in zich heeft. De dames kennen we al een poos van hun onverdroten zoektocht naar de randgebieden van de klassieke en volkse religieuze muziek. Prachtig waren bijvoorbeeld hun kerstd's, altijd loepzuiver a capella gezongen. De jongste tijd zoeken ze blijkbaar naar de roots van de Amerikaanse religieuze muziek. Daarom biedt deze kleurige cd een opwekkende combinatie van folk met een godsdienstige boodschap en gospel.



Het aardige van dit werk is dat het ook de blanke Amerikaanse religieuze muziek eens in het zonnetje plaatst. Spontaan denken we bij gospel meteen aan de grootse lyriek van Mahalia Johnson en aan de geweldige swingende zwarte koren, maar dat is eigenlijk slechts de helft van het verhaal. Onze 'anonieme' dames putten ook uit een andere traditie, die van de negentiende-eeuwse protestantse revivalbewegingen, van de blanken dus. Misschien herinnert u hoe in sommige westerns een *preacher man* (dominee) opduikt, al dan niet in het gezelschap van een kleine groep vrouwen die weemoedige of juist opgewekte liederen zingen. Dat is het beeld dat we bij het beluisteren van *Gloryland* voor ogen moeten houden.

Te midden van de grootse volksverhuizing naar de Far West, met die uitzonderlijke vermenging van nationaliteiten en beroepen, te midden ook van tal van gevaren, vormden de eilandjes van overtuigde christenen een soort reddingsboei waaraan velen zich konden vastklampen. In de *Southern Mountains-Based Tunes* die de Anonymous 4 met geduld en veel zoekwerk bijeenprokkelde, glinstert een breed spectrum van Europese muziektradities nog na. Engeland en Ierland zijn immers nooit echt veraf in het hart van de *Bible Belt*. Volkse deuntjes met een niet-religieuze inhoud worden voorzien van een Bijbelvaste tekst. En religieuze liederen blijken naargelang de situatie over andere teksten te beschikken.

De Anonymous 4 zingen adembenemend mooi, haast als engelen. Zo mooi is het, dat men soms de context van de miserie van de landverhuizers uit het oog zou verliezen. Gelukkig namen ze op deze cd ook twee fantastische instrumentalisten mee. Het zijn doorgewinterde *new grass* muzikanten, specialisten op snaarinstrumenten zoals vedel, mandoline en gitaar. Zij plaatsen de prachtige harmonieuze samenzang van de dames in zekere zin opnieuw met de voeten op de grond. (JC)

Gloryland, Folk songs, Spirituals, Gospel Hymns of Hope and Glory, door Anonymous 4 met Darol Anger en Mike Marshall, harmonia mundi, HMU 907400, 19,60 euro.

TIJDSCHRIFT

HET jongste nummer van *Trajecta*, tijdschrift voor kerkgeschiedenis in de Nederlanden, is behoorlijk Hollands van inslag. Eén Vlaams onderwerp onthouden we, een uiterst genuanceerd onderzoek naar de pastoors in het Waasland in de periode 1780-1830. Interessant, omdat deze tijdspanne samenvalt met de Franse Revolutie en de zogeheten Franse en Hollandse Tijd in onze gewesten. Hoe reageerde de geestelijkheid op allerlei politieke, maar ook religieuze vernieuwingen? Aan de hand van concrete voorbeelden legt historica Ophelia Ongena uit welke gevolgen het (niet) afleggen van de beruchte eed van haat aan het koningschap in 1797 had voor priesters én parochies. Een minderheid van de pastoors legde de eed af en redde aldus de bezittingen van de parochie. De weigeraars werden, soms genadeloos, vervolgd. Blijkt dat de gelovigen het afleggen van de eed door hun pastoor afkeurden en vaak naar de mis trokken bij een 'opstandige' priester. Wellicht was dit het geval in heel Vlaanderen. (EDS)

Trajecta. Religie, cultuur en samenleving in de Nederlanden, 2007/2. Een jaarabonnement kost 32 euro. Info: Postbus 9100, NL-6500 HA Nijmegen, e-mail Trajecta@kdc.ru.nl.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.

SMAKELIJKE RIJMPJES

WIE aan de verscheidene feesttafels in januari een extra literaire toets wilt geven, vindt in deze bundel beslist zeker een toepasselijk gedicht. *Honderd lekkere gedichten* is een verzameling van smakelijke poëzie voor bij elke maaltijd, of om zelfs na elke gang een verstrooiing in te lassen.

Keukengeheimen worden er niet prijsgegeven, wel enkele typische eetgewoonten uit onze contreien. Kadetjes en aardappels, anijs en honing en nog zovele ingrediënten hebben hun weg in de poëzie gevonden. Misschien kent u wel: *Rampen bedreigen het menselijk leven / Knolraap en lof, schorseneren en prei / Waar zijn geloof, hoop en liefde gebleven? / Knolraap en lof, schorseneren en prei*. Er volgen nog elf strofen in dit schrijfsel van Drs. P.

Natuurlijk gaat niet elk gedicht over lekkere gerechten, maar de ingrediënten van de gedichten zijn altijd voedingswaren of aanverwanten. Zo vindt u er bijvoorbeeld in *Het varken en haar slagter* een dialoog alvorens het malse vlees in de toonbank van de beenhouwerij verschijnt. Kwestie van ook de voorgeschiedenis van de feestdis te kennen. (TH)

Ronny De Schuyter & Peter Theunynck, Honderd lekkere gedichten, Lannoo, Tielt, 2007, 138 blz., 14,95 euro, ISBN 978 90 209 7162 0.



VOOR POEZIELIEFHEBBERS EN ANDEREN



GEDICHTEN zijn nog steeds in, dus ook verzamelbundels van vroeger en nu. Vroeger werden inderdaad op school heel wat gedichten van buiten geleerd, meestal verplicht. In dit boek – de ondertitel *Om uit het hoofd te kennen* suggereert het ook – wordt teruggeblikt naar deze tijd.

Het is dan ook een bonte verzameling van veelal bekende poëzie uit de oude doos. Oud-Nederlands duikt weer op en de samenstellers hebben de moeite gedaan de minder bekende woorden even te verklaren. Kent u ze nog: *Een oudt liedeken, Het waren twee koningskinderen...* Vele gedichten door onbekenden (lees anoniem) neergeschreven, maar door velen gekend.

Honderdzesentwintig gedichten van heel lang geleden tot vandaag, bekend en minder bekend, van Hadewijch, Vondel, Gezelle, Marsman, Slauerhoff, ... En of u ze uit het hoofd leert, zullen we binnen enkele maanden niet navragen. Wel een fraaie verzameling om af en toe ter hand te nemen en op ontdekkingsreis te gaan. (TH)

Koen Stassijns & Ivo van Strijten, Van Heer Halewijn tot Hugo Claus. 160 gedichten om uit het hoofd te kennen, Lannoo, Tielt, 2007, 228 blz., 14,95 euro, ISBN 978 90 209 7214 6.

KOKEN KOST GELD

TEGENWOORDIG hoort bij elk televisieprogramma ook een boek. Tweesterrenchef Wout Bru nam op de zender Vitaya het kookprogramma *Duizend seconden* over, dat hij samen presenteerde met televisiefiguur (en ex-journalist) Alain Grootaers. In de Provence baat Bru een bekend restaurant uit. Uit zijn vakkennis diepte de chef de beste voor-, hoofd- en nagerechten op, gerechten die opvallend genoeg snel en makkelijk te bereiden zijn.

We schrokken toch wel even, want sommige ingrediënten zijn toch wel niet zo alledaags. Zeker niet voor onze beurs. Wat te denken van een tartaar van rundvlees met kardemom, kaneel en kaviaar! Of van een millefeuille van ossenhaas met ganzenlever, zomertruffel en spinazie? Ja, in dat restaurant wil ondergetekende ook wel eens uitgenodigd worden!

Bru zorgt voor de recepten, Alain Grootaers levert in de marge een praatje over een of ander ingrediënt van bewust gerecht. Zo leren we van hem dat krab best nog levend gekocht wordt, zo ben je zeker dat het dier vers is. Wat dus ook betekent dat je het zelf moet doden. Het boek is knap geïllustreerd met werk van foodfotograaf Kris Vlegels. (EDS)

Wout Bru & Alain Grootaers, Lekker koken met sterren, House of Books, Antwerpen, 2007, 79 blz., 14,90 euro, ISBN 978 90 443 1895 1.

